

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -एप्रिल - 2019

कक्षा - आचार्य: (SEM-4)

प्रश्नपत्रम् - 4

गुणाः -70

विषयः - धर्मशास्त्रम्

कोड -C.C.5.4.12

समयः - 11 तः 2 पर्यन्तम्

दिनाङ्कः -02/04/2019

सन्दर्भग्रन्थः - कृत्यसारसमुच्चयः (अमृतनाथ झा)

प्रथमान्विति: (Unit-1)

प्रश्न:-1 एकस्य ससन्दर्भ व्याख्या कार्या ।

05

- (1) ग्रहणादौ श्राद्धादीनां विचारं ग्रन्थदिशा निरूपयत ।
- (2) जन्मदिनकृत्यं यथाग्रन्थं विविचत ।

प्रश्न:-2 एकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।

10

- (1) नाद्यात् सूर्यग्रहात्पूर्वम् अह्निसायं शशिग्रहात् ।
ग्रहकाले च नाश्रीयात् स्नात्वाश्रीयाच्च मुक्ते ॥ इति ग्रहणकाले भक्ष्याभक्ष्यविचारं यथाग्रन्थं विविचत ।
- (2) इन्द्राग्नी यत्र हूयेते मासादिः सः प्रकीर्तितः ।
अग्निष्टोमः स्मृतो मध्ये समाप्तौ पितृसोमकौ ॥ इति मलमासविचारं यथाग्रन्थं विविचत ।

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

प्रश्न:-3 एकस्य ससन्दर्भ व्याख्या कार्या ।

05

- (1) भोजनव्यवस्थाविचारे अतिथिम् अदत्त्वा भोजने दोषनिरूपणं यथाग्रन्थं विविचत ।
- (2) स्त्रीणां स्वामी - आज्ञां विना व्रतादिकार्यनिषेधं निरूपयत ।

प्रश्न:-4 एकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।

10

- (1) सन्ध्यायाः महत्त्वं तथा करमाला जपविधिं यथाग्रन्थं निरूपयत ।
- (2) एकस्मिन् दिने दम्पत्योः श्राद्धे कर्तव्याकर्तव्यं यथाग्रन्थं निरूपयत ।

तृतीयान्विति: (Unit-3)

प्रश्न:-5 एकस्य ससन्दर्भ व्याख्या कार्या ।

05

- (1) पञ्चमहायज्ञ-निरूपणं कुरुत ।
- (2) अशौचे प्रतिरोधकं यथाग्रन्थं निरूपयत ।

प्रश्न:-6 एकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।

10

- (1) अक्षयतृतीयायां गंगायां घृतधेनुदानं यथाग्रन्थं निरूपयत ।
- (2) गवादिमूल्यनिर्णयं यथाग्रन्थं निरूपयत ।

चतुर्थान्विति: (Unit-4)

प्रश्न:-7 एकस्य ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।

05

- (1) कन्यादानाधिकारिणः यथाग्रन्थं निरूपयत ।
- (2) बालानां प्राथमिककेशकर्तनं निरूपयत ।

प्रश्न:-8 एकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।

10

- (1) पुरुषोत्तमक्षेत्रमहत्त्वं निरूपयत ।
- (2) पतितानाम् अपि गया श्राद्धमहत्त्वं निरूपयत ।

प्रश्न:-9 दशानां लघूत्तराणि लिखत ।

10

- (1) जन्मराश्यादौ ग्रहणदर्शने दोषः भवति न वा?
- (2) ग्रहणे श्राद्धस्य किं फलम्?
- (3) मलमासः कदा भवति?
- (4) जन्मदिने क्षौरं कृते सति कस्य नाशो भवति?
- (5) उत्तमः प्रणामः क उच्यते?
- (6) पञ्चमहायज्ञाः के?
- (7) संकल्पितव्रतम् आशौचे कर्तव्यं न वा?
- (8) कन्यामरणे कति दिनानि अशौचम्?
- (9) दाहकर्तुः कति दिनानि अशौचं भवति?
- (10) धेनोः कति प्रकाराः?
- (11) एकस्याः गोः किं मूल्यम्?
- (12) संस्काराः कति?
- (13) तृतीयसंस्कारस्य नाम लिखत ।
- (14) पितुः अभावे कन्यादानं कः कुर्यात्?
- (15) तीर्थविधेः उल्लेखः कुत्र प्राप्यते?